در فصول سرد، افراد بیشتری مشتاق غذا دادن به حیوانات هستند/ عکس: مهر

آیا ما با غذادهی دستی به حیوانات زمینه مرگ آنها را فراهم می‌کنیم؟

شلیک با دانه

میثم اسماعیلی

جامعه

در فصل زمستان یکی از بحث‌های همیشگی میان دوستداران محیط‌زیست حول محور غذادهی به حیوانات است. این موضوع البته که همواره با چالش‌های بسیاری همراه است عده‌ای به‌دلیل دسترسی کمتر حیوانات در این فصل به غذا این کار را کمک به حیوانات تلقی می‌کنند و در مقابل مخالفانی هم قرار دارند که معتقدند این کار دخالت در چرخه طبیعی آنهاست و نه‌تنها کمک محسوب نمی‌شود که در موارد بسیاری به زیان حیوانات است و گاه موجب مرگ آنها می‌شود. وقتی از غذادهی دستی به حیوانات حرف می‌زنیم مفهوم بسیاری فراگیری را در برمی‌گیرد در حالی که بسیاری از کارشناسان حیات‌وحش باور دارند که این موضوع ملاحظات بسیاری دارد.

هوشنگ ضیایی، کارشناس حیات‌وحش معتقد است یکی از این ملاحظات فارغ از گونه حیوانی، منطقه زیستی آن حیوان است. به این مفهوم که جغرافیای مدنظر یکی از مؤلفه‌های تعیین‌کننده درستی یا نادرستی غذادهی به حیوان محسوب می‌شود. اسماعیل کهرم هم نوع گونه حیوانی را مؤلفه مهمی در درستی یا نادرستی این کار می‌داند و معتقد است غذادهی به پرندگان در اغلب موارد موجب تسریع در مرگ آنها می‌شود. تغییر در چرخه و ذائقه غذایی حیوانات و عادت‌دهی آنها به غذای دستی هم از دیگر ملاحظات کارشناسان در این کار است. ملاحظاتی که به باور آنها حتما یک کار تخصصی است و با راه‌اندازی پویش‌های مردمی این کار بیشتر زیان‌آور است تا مفید. در کنار این موضوع هیچ‌گاه در بحث‌های حول این موضوع درباره غذادهی به حیوانات وحشی حرفی به میان نیامده، آن هم در حالی که در آستانه فصل سرما همیشه اخباری درباره حمله گرگ‌ها به انسان در برخی مناطق ایران منتشر می‌شده است. برخی راهکار عدم تکرار این اتفاقات را در طعمه‌گذاری و غذادهی به گرگ‌ها می‌دانند در حالی که برخی از کارشناسان نه‌تنها این کار را بی‌فایده می‌دانند، بلکه معتقدند ریشه بسیاری از این حمله‌های احتمالی هم آزاری است که انسان به این حیوانات رسانده است، از محدود شدن قلمروی زیستگاه این حیوانات گرفته تا آزارهای معمول به خود حیوان در برخی از مناطق ایران. حیوانات شهری هم در بحث پیش رو جایگاه ویژه‌ای دارند، آنها دیگر به‌واسطه دسترسی به غذاهای شهری نه‌تنها ذائقه غذایی‌شان تغییر پیدا کرده که دیگر در طول سال‌های گذشته توانایی تاب‌آوری‌شان در طبیعت هم از میان رفته است. همه این چالش‌هاست که باعث شده همچنان یک سؤال مهم کلی وجود داشته باشد، سؤالی با این محور که اساسا غذادهی به حیوانات درست است یا نادرست؟ این گزارش قصد دارد به پاسخی آشکار به این پرسش برسد.

مدیریت شود، کار درستی است

پاسخ هوشنگ ضیایی، کارشناس پیشکسوت حیات‌وحش به پرسش جام‌جم به شرط در نظر گرفتن برخی مؤلفه‌ها مثبت است. او مهم‌ترین معیار در این کار را محدوده جغرافیایی این تصمیم می‌داند و به جام‌جم می‌گوید: «به طور کلی و در بعضی از مناطق این کار درستی است. به‌عنوان مثال ما در منطقه ورجین که به حیوانات غذادهی می‌کنیم به این دلیل است که مسیرهای مهاجرت به‌واسطه سدسازی‌ها و جاده‌های اتوبانی قطع شده است. در گذشته با بارش شدید برف حیوانات این منطقه کوچ می‌کردند و به مناطق خجیر و سرخه‌حصار و پایین‌دست می‌آمدند، اما حالا به همان دلایل ذکر شده این مسیرها بسته شده و حیوانات در این مناطق می‌مانند و غذایی هم ندارند، بنابراین به نظر می‌رسد در این مناطق باید به این حیوانات کمک کرد.» برای این کار هم البته که باید ملاحظاتی را در نظر گرفت. او به ما می‌گوید: «غذادهی به حیوانات در سایر مناطق که هنوز دسترسی و امکان مهاجرت حیوانات وجود دارد کار درستی نیست، چراکه باعث می‌شود حیوانات به این غذادهی دستی عادت کنند و بعد از آن علوفه‌های بدخوراکی را که در طبیعت وجود دارد، نخواهند خورد. نکته مهم این است که این کار باید مدیریت شود و در صورت نیاز صورت بگیرد.»

غذایی که پرندگان را می‌کشد

از بین رفتن قلمروی زیستی حیوانات و قطع این قلمرو به‌واسطه سازه‌های انسانی مانع بزرگی برای مهاجرت نکردن حیوانات به دیگر مناطق شده است، اما این گزاره درباره پرندگان تا حدود بسیاری صدق نمی‌کند. با این حال اما اسماعیل کهرم، کارشناس و فعال محیط‌زیست معتقد است اگر با رعایت ملاحظاتی غذادهی به برخی گونه‌ها مناسب باشد این کار برای پرندگان قطعا زیان‌آور خواهد بود.

او به جام‌جم می‌گوید: «ناآگاهی جمعی در این باره به طوری است که باعث مرگ پرندگان می‌شود. نکته مهم در غذادهی به پرندگان فصل و نوع غذاست، به این مفهوم که اگر ما در فصل بهار و تابستان به‌عنوان مثال خرده نان به پرندگان بدهیم این کار می‌تواند به مرگ جوجه این پرندگان بینجامد. چراکه خمیر نان آب را جذب می‌کند و باعث خفگی جوجه‌ها می‌شود.»

ثوابی که کباب شد

هر چند غذادهی مورد اشاره این کارشناس محیط‌زیست معطوف به پرندگان شهری است، اما گلایه اصلی کهرم از این کار اشاره به غذادهی به پرندگان مهاجر دارد. او به جام‌جم می‌گوید: «نکته‌ای که بسیار مخالف آن هستیم مربوط به رفتار افرادی است که با نیت خیر آمدند ثواب کنند، اما کباب کردند. آمدند در منطقه سرخرود در شمال ایران چند تن گندم را به نیت خیر به قوها دادند. قوهایی که برای ارتزاق چند روزه به آن منطقه آمده بودند تا کمی استراحت کنند و به تالاب‌های دیگر بروند. این کار باعث تشکیل کلونی‌های پرتجمع قوها شد و همین تجمع باعث انتشار امراض مختلف بین این پرندگان شد.»

انتشار احتمالی امراض میان این گونه تنها یکی از معایب چنین شیوه غذادهی است. به باور اسماعیل کهرم این کار باعث قطع مسیر طبیعی این پرندگان هم شده بود. او می‌گوید: «اساسا دلیل اصلی مهاجرت پرندگان یافتن غذاست. از آنجا که در زمستان سیبری همه چیز یخ می‌زند و غذایی یافت نمی‌شود پرندگان به مناطق گرم‌تر برای یافتن غذا مهاجرت می‌کنند. وقتی ما به این شکل گسترده با غذا این پرندگان را در این منطقه نگه‌می‌داریم باعث انتشار امراض بین آنها، جلب توجه شکارگرانی همچون روباه و شغال و البته شکار و صید غیرقانونی‌شان هم می‌شویم.»

ادامه گفته‌های اسماعیل کهرم موازی حرف‌های هوشنگ ضیایی است. این‌که غذادهی به پرندگان هم اصولی دارد. این‌که تشکیل پویش در این زمینه بدون آگاهی از آن می‌تواند به قیمت جان پرندگان تمام شود. این‌که این شیوه غذادهی به پرندگان ذائقه غذایی آنها را از بین می‌برد و باعث مرگشان می‌شود.

غذادهی مانع حمله گرگ‌ها می‌شود؟

زندگی+

«این‌که در فصل سرما گاهی خبری منتشر می‌شود از حمله گرگ‌ها به انسان دلیل مناسبی برای طعمه‌گذاری و غذادهی به حیوانات وحشی نیست.» این گفته هوشنگ ضیایی در برابر راهکار احتمالی عده‌ای است که این کار را چاره‌ای برای عدم حمله گرگ‌ها می‌دانند. او به جام‌جم می‌گوید: «نکته مهم در این اخبار گاهی توجه به این مساله است که بدانیم در بسیاری از این موارد این گرگ نیست که به انسان‌ها حمله می‌کند. خیلی از این حیوانات سگ‌هایی هستند که مدتی با چوپان‌های این مناطق بوده و گوش این حیوان را بریده‌اند! همین کار باعث شده این سگ‌ها جهت صدا را به‌درستی تشخیص ندهند و حشرات موذی را نتوانند از خودشان دور کنند و عصبی شوند. در موارد دیگر هم سگ‌هایی بوده که با گرگ‌ها جفت‌گیری کرده‌اند و عموما همین سگ‌ها هستند که به محدوده شهرها نزدیک می‌شوند.» نکته دیگر مستتر در حرف‌های این کارشناس حیات‌وحش مربوط به تصویر غالبا اشتباهی است که عامه مردم از حیوانات وحشی دارند. او به ما می‌گوید: «معمولا رسانه‌ها، فیلم و سریال‌ها همواره تصویری اغراق‌شده از خشونت را درباره این گونه حیوانی برای ما ترسیم می‌کردند. تصویری اغراق‌شده که با واقعیت همخوانی ندارد. البته ریشه این ذهنیت نه از سمت رسانه که از قدیم وجود داشته است. به‌عنوان مثال در گذشته اگر کودکی کار ناشایستی می‌کرد همواره والدین آن کودک به او هشدار می‌دادند که در صورت تکرار «گرگه میاد می‌خوردت!» او معتقد است همواره یک ترس بی‌موردی از حیوانات در وجود ما هست که برای رفع آن نیاز به کار فرهنگی داریم. آماری که پیش از این درباره گرگ‌ها وجود داشت مبنی بر این است که شاید طی یک‌سال یک حمله گرگ به انسان وجود داشته باشد که آن هم با تشکیک قابل بررسی است.

روغنکاری چرخه نابودی

در این‌که رسانه‌ها به انتشار اخبار بد رغبت بیشتری دارند شکی نیست، البته که این میل از بازار تقاضا هم نشأت می‌گیرد و عموما روال این است که خبر بد مخاطب بیشتری دارد. شاید همین است که برای یافتن تصاویر حیوان‌آزاری کار خیلی سختی پیش رو نداریم، این قصه اما سویه دیگری هم دارد، سویه‌ای که اتفاقا باعث شکل گرفتن پویش‌هایی در فضای مجازی برای کمک به حیوانات شده است. هر چند کم اما برای این قصه هم مصداق‌هایی می‌توان یافت، مواردی که اتفاقا در رسانه‌ها هم به آن پرداخته شده است، از پویش نذر طبیعت بگیرید که از سال ۹۵ تا امروز به شکل شگفت‌انگیزی گسترده شده تا واکنش دوستداران حیوانات به کشتار سگ‌های خیابانی که باعث تجمع اعتراضی آنها روبه‌روی شهرداری تهران شد. اما نکته اینجاست که در برخی موارد این اقدامات از سر ناآگاهی نتایج ناگواری به همراه دارد. یکی از این موارد در رابطه با غذادهی به سگ‌های بی‌صاحب است. هنوز افرادی با تهیه غذا و رفتن به مناطق حاشیه‌ای شهرها اقدام به غذادهی به سگ‌های بی‌صاحب می‌کنند و جالب این‌که از واکنش کاربران فضای مجازی می‌توان این‌طور متوجه شد که عمل این افراد مورد استقبال بسیاری هم قرار می‌گیرد در حالی که این کار از هر نگاه و منظری تنها به مفهوم آسیب به این سگ‌ها و البته از میان بردن دیگرگونه‌های حیوانی است.

به باور کارشناسان سگ‌ها، به آن مفهومی که می‌شناسیم هیچ‌گاه در طبیعت وجود نداشته‌اند. انسان گرگ خاکستری را اهلی کرد و طی قرن‌ها موجودی به‌نام سگ به‌وجود آمد. آن‌طور که برآوردها نشان می‌دهد حالا به ازای هر هفت انسان یک سگ وجود دارد و جمعیت آنها هم به موازات انسان‌ها در طی همه این قرن‌ها رشد کرده است. افزایش تعداد سگ‌های بی‌صاحب در حاشیه شهرها و جاده‌ها به این مفهوم است که آنها به‌واسطه ارتزاق از طریق پسماندها و البته غذادهی نادرست انسان‌ها تولیدمثل کرده و جمعیت‌شان به شکل معناداری بیشتر شده است. به این مفهوم که ما با غذارسانی به حیوانات آواره شهرها، کمک می‌کنیم که تعدادشان زیاد شود، کمک می‌کنیم که با جمع شدنشان، بیماری‌ها را انتقال بدهند. انتقال بیماری تنها مشکل این معضل نیست. افزایش تعداد این سگ‌ها باعث کوچ آنها از شهر می‌شود، آنها حیوانات اهلی هستند که حالا به این واسطه مجبور به زندگی در طبیعت شده‌اند، آنها باید برای زندگی شکار کنند و به همین دلیل مار و مارمولک و موش صحرایی را از بین می‌برند. گونه‌هایی که وجودشان برای طبیعت بسیار ارزشمند است.

رها شدن یک حیوان اهلی به نام سگ در طبیعت وحشی البته که مضرات بیشتری هم دارد. بسیاری از آنها با جفت‌گیری با گرگ‌ها صاحب توله‌هایی می‌شوند که اغلب حملات به انسان‌ها در حاشیه شهرها را به این حیوان نسبت می‌دهند.

حق با شماست

info@jamejamdaily.ir

روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲

#افسریه - آبفا

ستوده از تهران:

چند ماهی است که انتهای خیابان رحیمی خروجی افسریه به اتوبان بسیج به علت عملیات شرکت آب و فاضلاب باریک شده و تاکنون اقدامی بابت برگشت به حالت عادی صورت نگرفته است. چرا؟

#ارز - دولت

شایسته از تهران:

با توجه به کاهش قیمت دلار در بازار آزاد، قیمت دلار توسط دولت در بازار نیمایی و سنا تغییری نکرد و این موضوع علت اصلی کاهش نیافتن قیمت دلار در بازار است.

#هزینه - تولید

غفاری از رشت:

دولت به جای تعیین نرخ مصوب برای مواد غذایی بهتر است هزینه تولید را کاهش دهد. قیمت مواد اولیه با توجه به نرخ دلار تعیین می‌شود و قیمت دلار نیز بسیار بالاست.

جوابیه

در پی درج پیامی در روز شنبه ۱۳۹۹/۰۸/۵ با عنوان «واگن - مترو» و «مترو - تهران» مشاور مدیرعامل و مدیر ارتباطات و امور بین‌الملل متروی شهر تهران و حومه با ارسال نمابری اعلام کرد: شلوغی مترو و ازدحام مسافر و در نتیجه عدم فاصله‌گذاری در واگن‌های مترو به‌خصوص در ساعات پیک مسافری، واقعیتی است که در حال حاضر به‌دلیل کمبود واگن در شبکه متروی تهران با آن مواجه هستیم و امیدواریم با پرداخت بودجه‌های مصوب توسط دولت این مشکل تا حدودی برطرف شود. گفتنی است شرکت بهره‌برداری مترو به منظور پیشگیری از شیوع ویروس کرونا، با تشکل ستاد مقابله با کرونا در مترو برای حفظ سلامتی مسافران و پرسنل شرکت اقدامات مناسب و قابل‌توجهی در ایستگاه‌ها و قطارها انجام داده که می‌توان به کاهش سرفاصله حرکت قطارها اشاره کرد. در این شرایط حساس از مسافران محترم انتظار می‌رود حتی‌المقدور با مدیریت بهینه زمان تردد و انتقال آن به ساعات غیرپیک، هم به سلامت خود و هم دیگر مسافران کمک کنند تا با رعایت فاصله اجتماعی و سایر پروتکل‌های بهداشتی، بتوانیم در کوتاه‌ترین زمان ممکن از این موقعیت حساس عبور کنیم. ضمن این‌که این شرکت با همه امکانات موجود و توان اجرایی خود تلاش می‌کند تا بیش از پیش رضایت مسافران گرامی مترو را فراهم کند.